

DOI 10.18372/2786-5487.1.21537

УДК 004.8:37.02:811.111

Кононова Олена 

викладач,

Відокремлений структурний підрозділ

«Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії»

м. Херсон-Одеса, Україна

konon2017@ukr.net

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. У статті розкрито можливості використання штучного інтелекту у викладанні англійської мови у вищій освіті. Окреслено його роль у персоналізації навчання, диференціації матеріалу та підвищенні мотивації здобувачів освіти.

Ключові слова: штучний інтелект, англійська мова, персоналізація навчання, вища освіта.

Annotation. The article explores the possibilities of using artificial intelligence in teaching English in higher education. It outlines the role of AI in personalizing learning, differentiating educational content, and increasing learners' motivation.

Key words: artificial intelligence, English language, personalised learning, higher education.

Вступ. Інноваційні методи вивчення мов на базі штучного інтелекту роблять процес навчання доступнішим, ефективним та захопливим, розширюючи можливості для розвитку мовних навичок. Поєднуючи технології та освіту, інновації штучного інтелекту (ШІ) у вивченні мов

допомагають здобувачам освіти долати мовні бар'єри та спілкуватися з людьми з усього світу.

Мета статті — проаналізувати можливості інтеграції штучного інтелекту у процес викладання англійської мови у закладах вищої освіти та обґрунтувати доцільність його використання

Виклад основного матеріалу. Хоча дослідження показують потенційні переваги ШІ в освіті, важливо ретельно розглянути його вплив на процес навчання, враховуючи можливі ризики та виклики. При виконанні дослідження використовувалась спеціальна фахова література [1 - 4].

Штучний інтелект має значний потенціал для вирішення проблем сучасних систем освіти, але його впровадження вимагає розробки та використання надійних та етичних алгоритмів, які гарантують безпеку та захист даних користувачів [3].

Витоки ШІ сягають 1940-х років, коли з'явилися перші електронні комп'ютери, що відкрило можливості для складних алгоритмів та зберігання й обробки великих обсягів даних. Піонерами ШІ були К. Шеннон, який у 1950 році створив мишу з дистанційним керуванням, яка могла самостійно пересуватися лабіринтом і запам'ятовувати пройдений шлях, та А. Тюрінг, який у 1950 році запропонував тест для оцінки машинного інтелекту на основі його здатності імітувати людську розмову. Термін «штучний інтелект» офіційно ввів Джон Маккарті у 1956 році, коли він організував конференцію в Дартмутському коледжі, яка зібрала дослідників з різних галузей, таких як математика, психологія, інженерія та логіка, об'єднаних спільним бажанням створювати інтелектуальні машини [4].

Штучний інтелект відкриває нові горизонти для освіти та науки, зокрема для вивчення англійської мови. Традиційні методи навчання не завжди здатні гнучко адаптуватися до індивідуальних потреб та темпу навчання здобувачів, що може призвести до втрати інтересу та нерозуміння матеріалу. На щастя, розвиток адаптивних технологій навчання дозволяє

персоналізувати процес вивчення англійської мови, роблячи його більш ефективним та захопливим для кожного здобувача.

Штучний інтелект революціонізує процес вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, пропонуючи широкий спектр інноваційних інструментів та платформ. Програми розпізнавання мовлення, такі як Google Voice або Siri, допомагають покращити вимову та граматику, надаючи чіткий зворотний зв'язок. Чат-боти із ШІ стають особистими репетиторами, розширюючи словниковий запас, практикуючи граматику та надаючи корисні поради. Інтегровані програми для вивчення мов, такі як Duolingo або Babbel, використовують ШІ для адаптації навчальних програм до індивідуальних потреб, роблячи навчання більш ефективним. Впровадження штучного інтелекту сприяє самостійності, відповідальності та критичному мисленню здобувачів освіти. Нейронні мережі, що лежать в основі персоналізованого навчання зі штучним інтелектом, аналізують особливості вивчення англійської мови кожним здобувачем, створюючи персоналізовані плани навчання та адаптуючись до його індивідуального темпу та стилю навчання [3].

Також ШІ може бути використаний для пошуку інформації, створення презентацій, вибору бібліографічних джерел для написання статей, перекладу текстів тощо. О.І. Горошко наголошує, що однією з головних переваг використання штучного інтелекту у викладанні англійської мови в університетах є можливість персоналізації [2, с. 77]. Розглянемо приклад використання такого персоналізованого підходу на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням, використовуючи ChatGPT. Якщо в групі є здобувачі з різним рівнем володіння мовою, ШІ може допомогти диференціювати матеріал відповідно до їхніх знань. Ми можемо ставити завдання штучному інтелекту на розробку тексту та завдань до нього для майбутніх судномеханіків на тему «Типи суден» для рівнів A2 та B1 (табл.1).

Таблиця 1

Завдання штучному інтелекту на розробку тексту та завдань до нього для майбутніх судномеханіків на тему «Типи суден» для рівнів A2 та B1

Types of Ships (A2 level)	Types of Ships (B1 level)																						
Ships are large water vehicles. They travel on seas, oceans, rivers and lakes. People use ships to carry goods, travel, work and protect countries. There are many different types of ships, and each type has its own purpose. Cargo ships carry goods such as containers, cars, food and fuel. Container ships carry large boxes called containers. Tankers carry oil, gas or chemicals. Bulk carriers carry coal, grain or iron ore. Passenger ships carry people. Ferries transport people and vehicles over short distances. Cruise ships are large ships used for holidays. People travel on cruise ships for fun, not for work. Fishing ships catch fish and seafood. They can be small or large and work near the coast or in deep seas. Naval ships are used by the navy. They protect countries and help during emergencies. Each type of ship is important. Ships help people travel, trade and work all around the world.	Ships play an important role in modern transport and international trade. Depending on their function, ships can be divided into several main types. Cargo ships are designed to transport goods. Container ships carry containers with different products, such as electronics, clothes and machinery. Tankers transport oil, gas and chemical liquids. Bulk carriers are used for dry cargo like coal, grain and minerals. Passenger ships are used to carry people. Ferries operate on regular routes and transport passengers and vehicles. Cruise ships are large vessels that offer accommodation, entertainment and leisure activities. Fishing vessels are used to catch fish and other sea products. They vary in size and equipment and can work in coastal waters or the open sea. Naval ships belong to the navy and are used for defense, patrol and rescue operations. These ships are equipped with modern technology and weapons. In addition, there are special-purpose ships, such as research vessels, icebreakers and rescue ships. Each type of ship has a specific role and helps ensure safe and efficient maritime operations.																						
1. Fill in the gaps: cargo / people / oil / fish / navy. 1. Cargo ships carry _____ such as food, cars and containers. 2. Passenger ships carry _____ over short or long distances. 3. Tankers transport _____ and gas. 4. Fishing ships catch _____ in the sea. 5. Naval ships are used by the _____ to protect the country.	1. Fill in the gaps: container / defense / route / dry cargo / research. 1. A _____ ship carries boxes with goods such as electronics and clothes. 2. Ferries operate on a regular _____ and transport people and vehicles. 3. Bulk carriers transport _____ like coal, grain and minerals. 4. Naval ships are used for _____, patrol and rescue operations. 5. A _____ vessel is used to study the sea and marine life.																						
2. Match the ship with her function. <table border="1" data-bbox="172 1525 751 1805"> <thead> <tr> <th>A (Types of ships)</th><th>B (Function)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Cargo ship</td><td>a. Carries passengers for holidays</td></tr> <tr> <td>2. Tanker</td><td>b. Catches fish and seafood</td></tr> <tr> <td>3. Passenger ship</td><td>c. Transports oil or gas</td></tr> <tr> <td>4. Fishing ship</td><td>d. Carries goods and containers</td></tr> </tbody> </table>	A (Types of ships)	B (Function)	1. Cargo ship	a. Carries passengers for holidays	2. Tanker	b. Catches fish and seafood	3. Passenger ship	c. Transports oil or gas	4. Fishing ship	d. Carries goods and containers	2. Match the ship with her function. <table border="1" data-bbox="783 1585 1362 2004"> <thead> <tr> <th>A (Ship type)</th><th>B (Description)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Container ship</td><td>a. Designed for holidays and leisure</td></tr> <tr> <td>2. Bulk carrier</td><td>b. Used to transport oil and chemicals</td></tr> <tr> <td>3. Cruise ship</td><td>c. Carries containers with manufactured goods</td></tr> <tr> <td>4. Tanker</td><td>d. Transports coal, grain and minerals</td></tr> <tr> <td>5. Research vessel</td><td>e. Used for scientific studies at sea</td></tr> </tbody> </table>	A (Ship type)	B (Description)	1. Container ship	a. Designed for holidays and leisure	2. Bulk carrier	b. Used to transport oil and chemicals	3. Cruise ship	c. Carries containers with manufactured goods	4. Tanker	d. Transports coal, grain and minerals	5. Research vessel	e. Used for scientific studies at sea
A (Types of ships)	B (Function)																						
1. Cargo ship	a. Carries passengers for holidays																						
2. Tanker	b. Catches fish and seafood																						
3. Passenger ship	c. Transports oil or gas																						
4. Fishing ship	d. Carries goods and containers																						
A (Ship type)	B (Description)																						
1. Container ship	a. Designed for holidays and leisure																						
2. Bulk carrier	b. Used to transport oil and chemicals																						
3. Cruise ship	c. Carries containers with manufactured goods																						
4. Tanker	d. Transports coal, grain and minerals																						
5. Research vessel	e. Used for scientific studies at sea																						

Способи інтеграції ІІІ у викладання англійської мови покращують процес засвоєння знань та підвищують мотивацію здобувачів, що є ключовим фактором у сучасній концепції викладання англійської мови у вищій освіті [1]. Викладач, готуючись до заняття за допомогою штучного інтелекту, може використовувати диференційовані підходи, урізноманітнити заняття та допомогти покращити знання здобувачів освіти з англійської мови за професійним спрямуванням.

Однією з ключових переваг використання штучного інтелекту в освіті є можливість забезпечення індивідуалізованого та адаптивного навчання з урахуванням рівня підготовки, потреб і темпу засвоєння матеріалу здобувачів освіти. Інструменти ІІІ сприяють персоналізації навчальних програм, наданню підтримки у складних темах, розширенню доступу до релевантних освітніх ресурсів і підвищенню мотивації завдяки елементам гейміфікації. Крім того, ІІІ розширює доступ до освіти для осіб з особливими освітніми потребами та здобувачів, які навчаються в умовах вимушеної мобільності.

Водночас використання штучного інтелекту супроводжується низкою ризиків, зокрема проблемами академічної доброчесності, зниженням рівня самостійного аналізу та критичного мислення, а також зменшенням безпосередньої міжособистісної взаємодії в освітньому процесі. Тому ефективне застосування ІІІ має ґрунтуватися на принципі доповнення педагогічної діяльності, а не її заміщення, що забезпечує безпечний та педагогічно доцільний вплив на якість професійної підготовки [3].

Висновки. Таким чином, ІІІ має потенціал кардинально змінити процес навчання. Він надає нам інструменти для персоналізації освіти, спрощення адміністративних завдань та підвищення мотивації студентів до вивчення нового. Ця революційна технологія трансформує методи навчання, пропонуючи широкий спектр форм, методів та інструментів, які дозволяють

нам персоналізувати навчання, автоматизувати рутинні завдання та відкривати нові шляхи для досліджень студентів.

Платформи на базі ШІ стають персоналізованими репетиторами, адаптуючи навчання до потреб та стилю кожного студента, надаючи йому цілеспрямовану підтримку та обираючи завдання, що активують пізнавальний інтерес та допитливість. Штучний інтелект може і повинен стати потужним інструментом для розвитку професійної компетентності викладачів, що, у свою чергу, призведе до покращення... підвищення рівня знань студентів. Викладачі можуть спільно створювати навчальні матеріали за допомогою штучного інтелекту, обмінюватися ідеями та відстежувати прогрес студентів. Важливо зазначити, що штучний інтелект відкриває нові можливості для вивчення іноземної мови, забезпечуючи адаптацію навчального контенту до індивідуальних потреб здобувачів освіти, автоматизований аналіз типових помилок і надання персоналізованого зворотного зв'язку.

Список використаних джерел

1. Bevzenko Yu., Kononova O., Rosliakova A., Yurzhenko A. The use of immersive technologies while Maritime English teaching.. *Immersive Technologies in Education : Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference*, Kyiv, April 29 2025 / Ed. by Nosenko Yu. Kyiv : IDE NAES of Ukraine, 2025. P. 6-9.

2. Goroshko O. I. Use of AI education: pros and cons. *Technologies for the honest use of artificial intelligence in the field of education and science: materials of the All-Ukrainian Scientific and Pedagogical Advanced Training*, July 31 - September 10, 2023, p. 76-79, 2023. URL: https://cuesc.org.ua/images/informlist/Maket_advanced_training_PSAU.pdf (дата звернення: 19.02.2026).

3. Kononova O. Advantages and disadvantages of AI in the training of a competitive specialist. *Artificial intelligence in science and education (AISE 2024)*. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ziiOyOBO8Ppt2iwqprqK1An4si-IVBMo/view> (дата звернення: 19.02.2026).

4. Marienko M. Kovalenko V. Artificial intelligence and open science in education. *Physical and mathematical education*. 2023. Issue 1 (38). P. 48–53. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2023-038-1-007>